

Sygn. akt I PK 71/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa A.S.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej Zakładowi Linii Kolejowych w S.
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 3 sierpnia 2016 r., sygn. akt IX Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. IX Wydział Pracy wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2016 r. oddalił apelację powoda A.S. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 19 lutego 2016 r. oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy w pozwanym P. Spółce Akcyjnej – Zakładzie Linii Kolejowych w S. na poprzednich warunkach i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda wynagrodzenia w kwocie 7.800 zł za czas pozostawania bez pracy.

W sprawie tej ustalono, że powód był zatrudniony w pozwanym zakładzie na podstawie umowy o pracę na stanowisku monteru urządzeń sterowania ruchem

kolejowym od 1 kwietnia 2010 r., początkowo na okres próbny, następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony do 30 kwietnia 2011 r., a od 1 maja 2011 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W dniu 9 kwietnia 2015 r. powód świadczył pracę na posterunku odgałęźnym „B.” w godzinach od 6:30 do 14:30 wspólnie z M.N., który w tym dniu był jego bezpośrednim przełożonym. Po zakończeniu pracy w B. około godz. 12.00 w warsztacie powód zajął się konserwacją pieca grzewczego, co zajęło mu około 30 - 40 minut. Następnie powód oznajmił, że chce wyjść wcześniej, gdyby była taka możliwość M. N., który w tym dniu zastępował nieobecnego w pracy przełożonego powoda, ale nie miał uprawnień do wcześniejszego zwalniania z pracy pracowników. Po uzyskaniu zgody M. N. na wcześniejsze wyjście z pracy, powód zadzwonił do swojego kolegi z pracy A.B., czy ten też jedzie wcześniej do domu i czy mógłby się z nim zabrać. W bagażniku samochodu F., którym jechali powód, M.N. oraz A.B., będący właścicielem samochodu oraz kierowcą, znaleziona została kostka złomu aluminiowego sprasowana w postaci linek aluminiowych, którą powód wraz z M. N. mieli znaleźć w pobliżu torów w drodze do warsztatu. Złom ten powód zamierzał sprzedać na skupie. Po drodze, do pasażerów dołączył także dróżnik P. K..

Około godz. 13.30 samochód został zatrzymany przez patrolujących teren przodownika Straży Ochrony Kolei - Z.K. oraz żołnierza żandarmerii wojskowej - M.W., którzy zakwestionowali znalezioną w bagażniku kostkę aluminiową z podejrzeniem jej kradzieży oraz wyczuli woń spożytego alkoholu od osób znajdujących się w pojeździe i wezwali patrol policji z C.-D., który wezwał drugi patrol SOK oraz powiadomił o sytuacji naczelnika sekcji. Po przybyciu na miejsce patrolu policji, który nie miał przy sobie alkomatu, pracownicy pozwanego zostali przewiezieni na komisariat w C.-D. celem pomiaru stężenia alkoholu we krwi. Podczas badania alkomatem okazało się, że M.N. miał 1,36 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, powód - 0,20 mg/l, A.B. - 0,17 mg/l, zaś P. K. był trzeźwy.

W dniu 21 kwietnia 2015 r. wręczono powodowi oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy w związku z ciężkim naruszeniem obowiązków pracowniczych wskutek pełnienia obowiązków służbowych pod wpływem alkoholu oraz samowolnego opuszczenia miejsca pracy w dniu 9 kwietnia 2015 r. Rozwiązanie stosunku pracy pozwany skonsultował z zakładowymi organizacjami związkowymi.

Sądy obydwu instancji, analizując przyczyny uzasadniające rozwiązanie z powodem umowy o pracę, potwierdziły, że powód samowolnie i w sposób nieuprawniony opuścił miejsce pracy. Jego zamiar wcześniejszego opuszczenia miejsca pracy w dniu 9 kwietnia 2015 r. powinien być zgłoszony zastępcy naczelnika, gdyż M.N. nie posiadał takich uprawnień, co sam przyznał w swoich zeznaniach. Powód w tym dniu miał świadczyć pracę do godziny 14:30, tymczasem wraz z innymi pracownikami został zatrzymany przez funkcjonariuszy ok. godz. 13:30 podczas nieuprawnionego opuszczania miejsca pracy przed końcem dnia roboczego, co uzasadniało dokonane rozwiązanie z nim umowy o pracę. Ponadto pełnienie obowiązków służbowych pod wpływem alkoholu wykazało bezspornie badanie alkomatem. W konsekwencji jego powództwo zostało uznane za bezzasadne.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie: 1/ art. 233 § 1 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 378 § 1 k.p.c. przez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek własnych merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń pierwszoinstancyjnych ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało ich nierozpoznanie, 2/ art. 52 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powód w dniu 9 kwietnia 2015 r. dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych pełniąc obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu oraz samowolnie opuszczając miejsce pracy, podczas gdy w sprawie ustalono jedynie, że o godzinie 15:23 u powoda stwierdzono 0,20 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, oraz ponadto ustalono, że bezpośrednim przełożonym powoda w tym dniu był M.N., któremu powód zgłosił opuszczenie pracy przed jej zakończeniem, co ten zaakceptował, 3/ art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez niezastosowanie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przede wszystkim z powodu zarzucanego naruszenia przepisów postępowania, albowiem „w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna sądu”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i jego zmianę przez uwzględnienie powództwa o przywrócenie powoda do pracy na poprzednich warunkach, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi drugiej instancji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania albo o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. W razie powołania się na wniosek tzw. „przedsądu” z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący powinien w stosownym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego oczywistego naruszenia prawa, widocznego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy, oraz że skutek takiego naruszenia zapadł wyrok oczywiście wadliwy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690 oraz powołane tam orzecznictwo). Tymczasem powołane przez skarżącego okoliczności nie uzasadniały przyjęcia skargi do rozpoznania w oparciu o zarzut rzekomego oczywistego uzasadnienia proceduralnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia (art. 398³ § 1 pkt 2) i to bez nawiązania do zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego, które były podstawą negatywnego dla skarżącego wyrokowania. Wprawdzie podstawą skargi kasacyjnej może być naruszenie przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tyle że w wyłączeniu zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub sądowej oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Wyłączenie to pozbawia skarżącego możliwości zakwestionowania prawidłowości dokonanych przez Sądy *meriti* ustaleń przez zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. odnoszący się do sfery oceny i wnioskowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2010 r., II CSK

372/09, LEX nr 577688). W przedmiotowej sprawie zarówno zarzuty, jak i uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie rzeczy sprowadzały się do niedopuszczalnej i ewidentnie chybionej polemiki z poczynionymi ustaleniami faktycznymi, z których bezsprzecznie wynikało, że wcześniejsze opuszczenie stanowiska pracy przez skarżącego w dniu 9 kwietnia 2015 r. nie zostało obligatoryjnie zgłoszone podmiotowi uprawnionemu do podjęcia takiej decyzji. W konsekwencji skarżący powinien wykonywać swoje obowiązki pracownicze do godziny 14.30. Tymczasem o godzinie 13.30 znalazł się wraz z innymi pracownikami w samochodzie zatrzymanym do kontroli na drodze wewnętrznej przez funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei, w którym przewozili „kostkę złomu aluminiowego”, z podejrzeniem jej kradzieży, którą mieli znaleźć „w pobliżu torów w drodze do warsztatu”. W sprawie tej ustalono, że zastępujący przełożonego skarżącego M.N. nie miał uprawnień do wcześniejszego zwolnienia go z pracy, a w czasie, w którym skarżący powinien nadal pracować, był on pod wpływem alkoholu, co wykazało badanie alkomatem wprowadzone z godziny późniejszej, ale z wykluczeniem możliwości spożywania alkoholu po zatrzymaniu pracowników. Warto przy okazji sygnalizować, że - między innymi - na terenie zakładów pracy zabrania się wnoszenia i spożywania alkoholu także z mocy art. 14 ust. 1 pkt 2 i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.), co wzmacniało zasadność i legalność zastosowania wobec skarżącego sankcji z art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

W przedmiotowej sprawie Sąd drugiej instancji nie miał nawet obowiązku powielania przejętych za własne ustaleń pierwszoinstancyjnych, które wszakże dodatkowo uzupełnił, przekonująco potwierdził i uznał za niepodważalne. Ponieważ ujawnione ustalenia bezdyskusyjnie uzasadniały i usprawiedliwiały natychmiastowe zwolnienie skarżącego z pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., przeto Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do merytorycznego rozpoznania oczywiście bezzasadnej skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), zasądając od skarżącego należne stronie pozwanej koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 98 k.p.c.

